

BODEMLEVEN 'Draden maken meer stoffen bereikbaar'

Schimmels helpen Texelse boeren in strijd tegen droogte en verzilting

Een proef met schimmels die de boeren helpen hun gewassen tegen de toenemende verdroging en verzilting te beschermen, zal naar verwachting deze maand nog van start gaan op Texel.



Anja Roubos
a.roubos@medialhuis.nl

Den Hoorn • De schimmels die in symbiose leven met planten, mycorrhiza genoemd, verbinden zich met het wortelstelsel van de plant en zorgen dat de opnamecapaciteit voor water en voedingsstoffen enorm wordt vergroot.

Verdroging en zoutshade zijn klimaatgerelateerde problemen waar agrariërs in veel regio's mee kampen, maar de Texelse boeren hebben ook nog eens de beperking dat ze niet mogen beregenen, omdat zoet water schaars is op het eiland. Agrarisch adviseur en cranberryteler Jan Buijs is initiatiefnemer voor de proef, die wordt uitgevoerd op drie stukken land van verschillende agrariërs.

„De meeste planten en bomen leven al in symbiose met mycorrhiza-

za. Bomen kunnen wel honderden meters aan schimmeldraden hebben, anders konden ze niet zo hoog worden”, legt Buijs uit. „Maar in de traditionele landbouw komt de schimmel door ploegen onderin de bodem terecht. Mycorrhiza kunnen ook niet tegen bepaalde soorten kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen.”

Verskil

Wat het verschil kan zijn als je mycorrhiza toedient, merkt Buijs op zijn cranberryywekerij Island-Berry nabij Den Hoorn, waar jonge cranberryplanten al weelderig over de stellingen hangen. „Twee jaar geleden heb ik mycorrhiza toegevoegd en dit is het resultaat”, zegt hij. „Maar bij cranberry's is het makkelijker dan bij wisselteelt, omdat het vaste planten zijn en ik geen kunstmest gebruik.”

Dat planten met behulp van mycorrhiza beter groeien, was al

bekend, ook op Texel. Deze proef is met name bedoeld om te zien of het de moeite waard is om de schimmels in te zetten tegen verdroging als gevolg van de steeds drogere zomers en welk beheer het beste voor de mycorrhiza is. „Als je zorgt voor een heel goede mycorrhizabezetting, redden planten het dan zonder beregening op eigen kracht, is de vraag waarop het onderzoek zich richt”, aldus Jan Buijs.

Complex

„We doen veldproeven om te zien of het kan. Het is een complex onderzoek van twee jaar, waar bij verschillende gewassen zoals uien, graan en luzerne de bodem op verschillende manieren wordt bewerkt en de schimmels wel en niet actief worden toegepast. Het is ook een bewustwordingsproces en voorlichtingstraject; er komt een praktische informatiefolder voor

1

Innovatie

De Texelse agrariërs kampen niet alleen met verdroging en verzilting, maar mogen hun gewassen ook niet beregenen, omdat er op het eiland een tekort aan zoet water is. Daarom zijn ze bijzonder innovatief geworden. Texel loopt voorop met experimentele zilte teelt en ondergrondse wateropslag. Daar komen nu de mycorrhiza bij.



Jan Buijs. „Er is al meer aandacht voor goed bodemleven.”

FOTO RENÉ POP



Agrarisch adviseur en cranberryteler Jan Buijs en zijn partner Jantina in de kwekerij. Buijs is initiatiefnemer van de proef.

FOTO RENE POP

landbouwers en een website waarop het project vanaf de zomer te volgen is. De laatste jaren is er al meer aandacht voor goed bodemleven.”

Zo is agrarische natuurvereniging De Lieuw afgelopen winter het project Lereid Netwerk Texel gestart. „Daarbinnen faciliteren we de agrarisch ondernemers om activiteiten te ontwikkelen op het gebied van duurzame en circulaire voedselvoorziening met behoud of verbetering van het verdienvermogen”, vertelt Vincent Lap.

„We zijn begonnen met een bodemcursus. Het belangrijkste is dat de boeren zelf met initiatieven komen. Er is bijvoorbeeld veel interesse voor niet-kerende en vrijwel niet-kerende grondbewerking. Dit zorgt voor minder verstoving en hopelijk ook voor minder gele velden door glyfosaat, want de boeren zitten daar zelf ook niet rustig van.”

Vogels

„De Lieuw gaat met het mycorrhiza-experiment aan de gang omdat de schimmel voor een gezondere bodem kan zorgen met meer bodemleven, wat meer biodiversiteit oplevert en waar vogels weer van kunnen profiteren.” Behalve De Lieuw is ook landbouworganisatie LTO Texel bij de proef betrokken.

„Het is nog wel even spannend of we voldoende subsidie krijgen, want anders gaat het niet door”, vertelt Jan Buijs. „De projectkosten zijn begroot op 101.822 euro. Met name de analyse van grondmonsters aan het begin, halverwege en aan het eind van de proef is duur. Voor de begeleiding zijn projectmedewerkers van Stichting Wijk-Land nodig en mycorrhizadeskun-

digen van Plant Health Cure. Iemand moet de proeven uitvoeren en we moeten ook de mycorrhiza inkopen.”

Het Waddenfonds heeft zojuist 20.000 euro toegezegd, op voorwaarde dat ook andere fondsen bijdragen. Het Europese subsidieprogramma LEADER is in principe positief, maar er worden momenteel nog allerlei voorwaarden gecontroleerd. Het LTO Innovatiefonds toetst nog op de wetenschappelijke onderbouwing van het

experiment. Arnold Langeveld, voorzitter van LTO Texel, schat in dat de mycorrhiza-proef grote kans maakt op deze subsidie.

„Ik ben zelf vijf jaar geleden met mycorrhiza bezig geweest op het bedrijf”, vertelt hij.

Aaltjes

„Als je het door de mest doet, is dat goed voor je bodemleven. In combinatie met groenbemesting konden we schadelijke aaltjes terugdringen. We groeien naar

kringlooplandbouw en natuurinclusieve boerderij. Mijn zoon Pieter doet ook mee aan het experiment.”

De voorbereidingen op Texel zijn al in volle gang. „We moeten wel, anders zijn we te laat in verband met het groeiseizoen”, zegt Buijs.

„Binnen twee weken moeten de financiën wel duidelijk zijn. Mocht het dit jaar een natte zomer zijn, dan heeft de proef natuurlijk weinig waarde, maar je moet een keer beginnen.”



Jantina en Jan Buijs. „Het is nog wel even spannend of we voldoende subsidie krijgen.”

ARCHIEFFOTO RENÉ POP